

HORTOBÁGYI HÍRADÓ

HÚSVÉTI ÜNNEPI SZÁM

2016. március • XIX. évfolyam 2. szám

VÁRNAI ZSENI:

Csodák csodája

Tavasszal mindig arra gondolok,
hogy a fűszálak milyen boldogok:
újjászületnek, és a bogarak,
azok is mindig újra zsonganak,
a madárdal is mindig ugyanaz,
újjáteremti őket a tavasz.

A tél nekik csak álom, semmi más,
minden tavasz csodás megújulás,
a fajta él, s örökre megmarad,
a föld őrzi az életmagvakat,
s a nap kikelti, minden újra él:
fű, fa, virág, bogár és falevél.

Ha bölcsebb lennék, mint milyen vagyok,
innám a fényt, ameddig rámragyog,
a nap felé fordítnám arcomat,
s feledném minden búmat, harcomat,
élném időmet, amíg élhetem,
hiszen csupán egy perc az életem.

*Az, ami volt, már elmúlt, már nem él,
hol volt, hol nem volt, elvitte a szél,
s a holnapom? Azt meg kell érni még,
csillag mécssem ki tudja meddig ég?!
de most, de most e tündöklő sugár
még rámragyog, s ölel az illatár!*

*Bár volna rá szavam vagy hangjegyem,
hogy éreztessen, ahogy érzem
ez illatot, e fényt, e nagy zenét,
e tavaszi varázslat ihletét,
mely mindig új és mindig ugyanaz:
csodák csodája: létezés... tavasz!*

Húsvéti tojások

Az erdő közepében, egy vén cserfa alatt kicsi házikó állott. A házikóban lakott Tapsi úr a feleségével meg a két gyerekével. Rendes, jóra való erdei nyulak voltak Tapsiék, és bár hosszú volt a fülük meg kurta a farkuk, senkinek az erdőben panaszja nem lehetett ellenük.

Egy reggelen, éppen újév reggelén, Tapsiné azt kérdezte az urától:

– No, édes apjukom, mit főzök ma ebédre?

Az öreg nyúl egyet-kettőt szippantott a pipájából, és azt mondta:

– Jó lesz egy kis takarmányrépa. Ha meg talál sz a piacon édes káposztatorzsát, hozhatsz belőle a gyerekeknek.

A gyerekek nagyon szerették a káposztatorzsát, és örömben mindjárt ugrálni kezdtek az asztal körül. Tapsiné asszony, pedig a cseléddel elment a piacra. Hanem jó félóra múlva már vissza is jött megint, átfázva a nagy hidegtől, tüszentve, és üres kosárral. – Hol van a répa? – kérdezte az öreg nyúl. – Hát a káposztatorzsa? – kérdezték a kicsinyek. – A káposztatorzsának már elmúlt az ideje, a répáé még meg se jött. A vásáros kofák a nagy havazás miatt be se jöhettek a falvakból, még csak gyöngye fahéjat sem tudtam venni. Egy pár fiatal fának szoltam ugyan visszajövet, de ők azt mondták, hogy ebben a kegyetlen hidegben nekik is kell a héjuk.

KELJ FÖL PÁRMÁIDRÓL
SZÉP IBOLYAVIRÁG
NÉZZ KI AZ ABLAKON
MILYEN SZÉP A VILÁG
MEGÖNTÖZLEK SZÉPEN
AZ EG MÁR MATAVAL
TELJEK A TÁRSZNYA
SZÉP PIROS TOJÁSSAL

Az öreg nyúl megvakarta erre hosszú fületövét, a kicsinyeknek, pedig sírásra állott a szájuk. Kevés szecska volt ugyan még a kamrában, de ilyen napon, újév napján, még a mezei egér asztalán is külön ebédet tálalnak föl. Az öreg nyúl egyet-kettőt szippantott a pipájából, és azt mondta: – Baj, hát baj, de azért nem kell ám mindjárt sírni!

Aztán odafordult nyúlné asszonyhoz, hogy öltöztesse fel jó melegen a gyereket. Az asszony fel is öltöztette őket, meleg kendőt is kötött mindegyiknek a nyakára, hogy köhögést ne kapjanak a reggeli ködben. – Gyerekek – mondta az öreg nyúl –, menjetek át a tisztásra az erdőszélszélhez. Köszöntsetek rá illedelmesen, mondjátok, hogy boldog újévet és jó egészséget kívántok neki, és hogy jó szívvvel venném, ha valami kis finom főzelékfélével segítené rajtunk.

A gyerekek mindjárt szaladni akartak, de az apjuk utánuk szól: – Azt mondom, ne bácsikázzátok az erdőszélszél urát, hanem szólítsátok tekintetes úrnak. Az anyjuk, pedig azt mondta: – Meg ne álljatok a jégén csúszkálni! Ha meg azokkal a bolondos vizslakölykökkel találkoztok, kerüljétek el őket okosan, hogy fogócskát ne játsszanak veletek megint.

A gyerekek kézen fogva mentek az erdőn át, az erdőszélszél felé. Meglehetősen jól viselték magukat, csak néha böktek meg alattomban egy-egy havas bokrot, hogy egy kis havazást csináljanak.

Az erdőszélszél urát a kert alatt találták a három kisfiával. A kisnyulak elmondták a mondókájukat, az erdőszélszél tús-

tént beküldte a fiait az erdészméhez, hogy adjon valamit a nyulaknak. Adott is négy-négy nagy répát.

A kisnyulak a répákkal hazafelé mentek. Mikor az ismerős erdőbe értek, jókedvük kerekedett, és futkosni kezdtek. Azzal ijesztettek egymásra, hogy „Jön a róka!” Aztán nagy versengéssel iramodtak házuk felé. Aznap nyuléknál igen jó ebéd volt. Első fogásuk répaleves, aztán pirított répa répamártással, a harmadik fogás répafőzelék, végül kirántott répa.

A télnek vége lett, és a nyulak egyszerre csak azon vették észre magukat, hogy a hó elkotródott a házuk tájékáról, és hogy régi ismerőseik, a vándormadarak megint ott csicseregtek a fák között, csodálatos dolgokat mesélve idegen országokról, hol a télen jártak. A nyulaknak most már nem kellett többé az erdészhez fordulniuk, ha megéheztek, mert az erdő tele volt bársonyos fűvel és illatos

herével. Hanem azért nem feledkeztek meg erdészeikről. Az öreg nyúl azt mondta: – Ilyen nagyúrral jó fenntartani a barátságot, és nem lehet tudni, mi lesz a jövő télen.

Éppen húsvét éjjelén volt, mikor a legnagyobb csendben furcsa egy társaság sompolygott az erdészék kertjébe. Tapsiék voltak meg a rokonságuk. Elöl Tapsiné ment, egy-egy piros tojást vitt a hóna alatt. Aztán Tapsi úr jött, ez meg akkora húsvéti tojást hentergetett maga előtt, amelynél nagyobb és szebbet sose láttam. Kék bársonyból volt ez a húsvéti tojás, arany abronccsal. Aztán jöttek a többiek, ők meg kosárban, pici szekérben hozták a sok húsvéti tojást. Mikor a kertbe értek, serényen munkához láttak. A kicsinyek ügyes fészkeket raktak a fűben, a bokrok alatt, az öregek meg óvatosan elosztogatták a tojásokat a fészkekben. Mikor elvégezték a munkájukat, usgye!... visszairamodtak az erdőbe.

Másnap az erdész már korán reggel lent járt a kertben. Később leszólította a gyerekeket is:

– Gyerekek – mondta –, nekem úgy rémlik, mintha nyomokat látnék a kertben. Ha itt jártak, akkor itt is hagytak valamit. Jó lesz egy kicsit körülnézni a bokrok alatt. A gyerekek szétfutottak a kertben, aztán itt is, ott is hallatszott az örömkriálásuk, amint egy-egy húsvéti tojással megrakott fészkekre bukkantak. Az a kékbársonyos, aranyabroncsos tojás, melyet Tapsi úr maga görgetett be a kertbe, tele volt cukorral. Én is megkóstoltam, mert éppen akkoriban vendégségben voltam az erdésznéknél, és egész komolyan mondom, hogy alig ettem még ennél edesebb cukrot.

Móra Ferenc

A Kilenclyukú híd meséje

A Debreceni Kertbarát Kör meghívására februárban Gencsi Zoltán alpolgármester tartott vetített képest előadást a magyar puszták szimbólumáról, a Kilenc-

lyukú hídról. Természetesen a híd mellett szó esett a folyóról, tájról, cívisokról, jószágokról, pásztorokról, vásárokról, hajcsárokról, hajdúkról, mészáros postásokról, félévészázados településünkről és a nemzet parkjáról. Nemcsak a múltból, hanem a jelenről is.

A természetközeli gazdálkodási formák egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, egyre többen ismerik fel az ökogazdálkodásban rejlő lehetőségeket mind termelői, mind fogyasztói oldalról.

Európában 11,6 millió hektárra nőtt a biogazdálkodásba bevont területek nagysága, a spanyolok állnak az élen 1,7 millió hektárnyi ökológiai földterülettel. Az európaiak közül Olaszországban 48 662 termelővel, a legnépesebb a termelők közössége.

Magyarországon közel 140 ezer hektáron folyik ellenőrzött biogazdálkodás. Azt tekintve, hogy hazánk területének több mint 60 százaléka lenne alkalmas mezőgazdasági tevékenységre, ez a szám elenyésző mértékű.

Hazánkban 1672 mezőgazdasági biotermelő tevékenykedik, de az itthon termelt bioalapanyagok 80 százaléka külföldön kerül értékesítésre. Ezzel szemben a fogyasztók által Magyarországon megvásárolt biotermékek 90 százaléka viszont

Biogazdák Nürnbergben

behozott (azaz import) termék.

Európa legnagyobb ökológiai gazdálkodással és bioélelmiszer-kereskedelemmel foglalkozó szakkiallítása, a nürnbergi Biofach. Hasonló kiállítást szervez még az USA, Brazília, Kína, India és Japán.

A Biofach négynapos rendezvényét az idei évben közel ötven ezren keresték fel 132 országból, amelyen

több mint 2500 kiállító vett részt. Magyarország is képviseltette magát, biotermék- és kozmetikumgyártók, forgalmazók, ellenőrző szervezetek, valamint kutatóintézet is részt vett a rangos kiállításon.

A Kelet-Magyarországi Biokultúra Egyesület kis csapata is ellátogatott a bajorországi kiállításra. Érzékelhettük a negyedszázada mögülünk induló nem-

zetek hazánkat szinte állva hagyó fejlődését, kiváló termékeiket és igényes standjaikat. Örülhettünk a Pendlits szőlőbirtok tokaji bora sikerének. Láttuk hol tart Magyarországhoz képest a biovilág, hogyan rendeződtek át a termelési és értékesítési viszonyok.

Nem utolsó sorban elzarándokoltunk a magyar szürke szobrához, amely arra emlékeztet bennünket, hogy évszázadokon keresztül hazánk volt Európa húslélekkamrája. (gz)

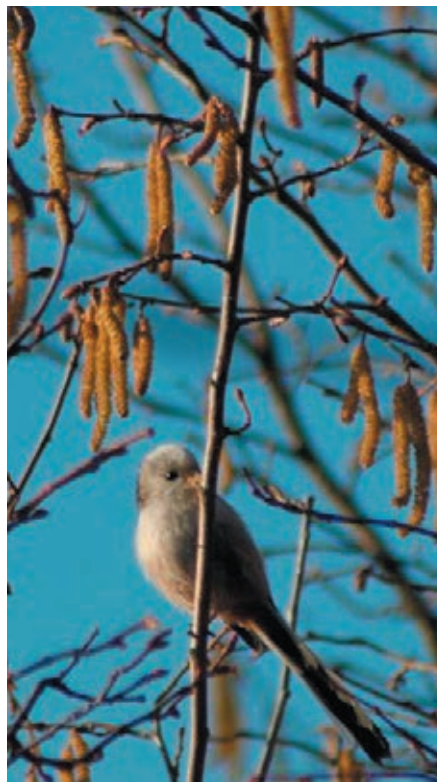

LÁSZLÓ GYULA: Tavaszköszöntő

*Fut a felhő fent az égen,
tavaszi szél hajtja.
Kizöldült a domb oldala,
pelyhedzik a barka.*

*Sürgönydróton fecskék ülnek,
hazajött a gólya:*

*ereszüinknek, kéményüinknek
újra van lakója.*

*Csiripelnek, kelepelnek,
köszöntik a tájat:
csöppnyi csermelyt, békás tavat,
országúti fákat,*

*pihenésre nincsen idő,
javítják a fészket.
Szalmaszálat gyűjtögetnek,
s puha tollpíhéket.*

Bárány, birka és juh

(szólások, közmondások)

Hol kevés a bárány, nehezebben vesz.
Még a bárányban is benn a harag.
Nyakmetszett báránynak sóhajtás a vége.
Azt akarja, hogy jóllakják, a bárány is egészen maradjon.
Nehéz a bárányt farkas szájából kivonni.
Nem lesz farkasnak bárány fia.
Nehéz a bárányt farkassal összebékéltetni.
Szelíd, mint a bárány.
A jó juh nem sokat béget, sok gyapjat ad.
Rossz juh, mely saját gyapját el nem bírja.
Elballag a juh, de ritkán tér maga vissza.
Mely juh a bárányt szereti, a kost sem gyűlöli.
Juhot nyírni, nem nyúzni kell.
Megeszi a juh a farkast.
Köhög, mint a vén juh.

Tolongnak, mint esztrengára a juhok.
Vén birka eléli a takarmányt s kikeletre hal meg.
Gyapjáért szokták megnyírni a kost.
El nem éri a húsvéti bárányt.
Fekete vasárnapot ül a szegény húsvét napján is.

Egyszer volt, hol nem volt, még az Óperenciás-tengeren is túl volt egy kisnyúl. Ez a kisnyúl jó étvágygyal legelészett a réten, s hogy még jobban legelészhessen, felakasztotta a csengettyűjét egy fiatal fára. Mire a kisnyúl jóllakott, megnőtt a fa. Olyan magasra nyúlott, hogy a kisnyúl hasztalan ágaskodott, a csengettyűjét nem érte el. Kérte tőle, adja vissza.

– Nem adom én, eleget adtam már! – válaszolt a fa. Megharagudott a kisnyúl, s elment a fejszéhez.
– Kérlek, fejsze, dönts le a fát, nem akarja visszaadni kis csengettyűmet.
A fejsze a fejét rázta.

– Nem döntöm én, eleget döntöttem már!

Elment a nyúl a köhöz.

A kisnyúl

– Kérlek, kő barátom, csorbítsd ki a fejsze élet, a fejsze nem akarja ledönteni a fát, a fa nem akarja visszaadni a kis csengettyűmet.

– Nem csorbítom, eleget csorbítottam már!

Nem boldogult itt sem a kisnyúl, s patakhöz járult hát.

– Kérlek, patak, mosd ki a követ,

a kő nem akarja kicsorbítani a fejsze élet, a fejsze nem akarja ledönteni a fát, a fa nem akarja visszaadni a kis csengettyűmet.

De a patak csak ennyit mondott:

– Nem mosom én, eleget mostam már!

„Az ökör csak megsegít” – gondolta a kisnyúl.

– Kérlek ökör komám, idd ki a patakot, a patak nem akarja kimosni a követ, a kő neme akarja kicsorbítani a fejsze élet, a fejsze nem akarja ledönteni a fát, a fa nem akarja visszaadni kis csengettyűmet.

Az ökör bődült egyet:

– Nem iszom én, eleget ittam már!

„Majd a mészáros!” – reménykedett a kisnyúl.

– Kérek, mészáros, vágd le az

ökröt, az ökör nem akarja kiinni a patak vizét, a patak nem akarja kimosni a követ, a kő nem akarja kicsorbítani a fejsze élet, a fejsze nem akarja ledönteni a fát, a fa nem akarja visszaadni a kis csengettyűmet.

– Nem vágom én, eleget vágtam már!

Erre úgy megharagudott a kisnyúl, hogy meg sem állott a bolháig.

– Édes-kedves bolha komám, csípd meg a mészáros, a mészáros nem akarja levágni az ökröt, az ökör

nem akarja kiinni a patakot, a patak nem akarja kimosni a követ, a kő nem akarja kicsorbítani a fejsze élet, a fejsze nem akarja ledönteni a fát,

a fa nem akarja visszaadni kis csengettyűmet.

– No, majd meglátjuk!

A bolha megcsípte a mészáros, a mészáros levágta az ökröt, az ökör kiitta a patakot, a patak kimosta a követ, a kő kicsorbította a fejsze élet, a fejsze kivágta a fát, a fa visszaadta a kis csengettyűt. A kisnyúl csilingelni kezdett a csengettyűvel, s még most is csilingel, ha azóta el nem vesztette.

**Kolozsvári
Grandpierre Emil**

Omoly rám, omoly, március sugár-
esője, meleg verőfény! Omoly reám
a magasságból meleg sugárzuha-
tag! Lehet-e órák e földön boldo-
gabb, mint mikor így csöndes álmos
ellangyulással sütkérezek.

A száraz gyöpon heverészek még,
de már az új fölött, amely sűrűn,
üdezöld egy színben nyomul ki a
földből. Fejem fölött felhőtlenül
kéklő, tündöklő égboltozat. Körü-
löttem a hallgató leveletlen nyírfák.
Érzem, hogy valami igaz állapotban
vagyok, mikor így a nap kedvessé-
gének testemet, lelkemet átengedem.

Lám előttem egy színehagyott tégladarabon, – amely Isten tudja hogy került ide –, épp így sütkéreznek a kis vörös hátú ilonabogarak. Épp így nyújtózkodnak, mint én. S bizonyára ugyanaz a félálmos gyönyör fogja el őket, ami engem, amikor így melengetik magukat a napsugárban.

Ibolya

Ez a közös egy érzés egyenlővé tesz bennünket: én is csak bogár vagyok, csak épp hogy nagyobb fajtájú bogár, mint ők. Ha a beszédükhöz tudnék, bizonyára ugyanezt mondanák nekem. Talán még azt tennék hozzá:

– Te eltaposhatsz minket, mi pedig nem taposhatunk el téged: ez minden különbség.

– Szegény kis hosszúbajszú vörös bogarak, ne nézzetek rám aggodalommal: nem lép rátok ez az óriás. Melegedjete, szunyókáljatok nyugodtan a tégladarab napos felén. Tudom én azt, hogy nektek ez a kódarab a házatok, s ti bizonyára boldogabbak vagytok itt ez alatt, mint mi a nagy gipsztáblákkal cifrázott kőházainkban. Mink is társas életet élünk, de örökké a kövek között. Kő alul,

kő felül, kő mindenfelől. Nektek azonban csak télen meg esőben kell ez a kő itt. Máskor mindenkor: fű alul, fű felül, fű mindenfelől. A ti világotok a fű. Olyan lehet nektek e kis liget növényzete, mint nekünk a Kárpátok. Egy heti járóföld, nagy pihenések a virágokban. Vendéglő, ahol illatos puhaság, méz, és harmatvíz fogadja a vendégeket, s ingyen.

Omoly reám, omoly, március virág-
esője – meleg verőfény!

A fűszálak megmozdulnak, meghajladoznak. Vándorszellő megy át a ligeten. Ahogy rajtam is átleng, érzem, hogy ibolyaillatot visz magával. Ibolya! Hát van már ibolya?

Mit érez az ember, mikor a kedvesével váratlanul találkozik? Valami öröm-ijedséget, ami tele van mosolygással. Valami bájos költeményt, aminek se szava, se zenéje. Valami szent ünnepet, ami az angyaloknak van szentelve, és mégis mindebből semmi egyet határozot-
tan, hanem mindezt együtt és egyszerre egy szívdobbanásban.

Március tündérleányai, én apró szerelmeseim, merre vagytok?

Alig tíz lépésnyire tőlem egy nyírfalábainál, ott kéklenek apró csoportokban sötétzöld szív alakú szoknyáskákban, üdén, élettől virulón.

– Miért jöttek? Mire, kire várnak itt e csöndes rejtekben?

– Ki tudja?

Hiszen a magát tökéletesnek tartó ember sem tudja: miért jött? mire vár?

Hogyan van, hogy az ibolya láttára

mindig csak a szőke leányra gondolok, soha barnára, soha magasra, soha előkelőre – mindig valami szégyen szőke földi leányra, aki félig gyerek még, de már hosszú ruhában jár – egyszerű olcsó ruhában, de akinek a szemei ilyen sötétkékek, és ilyen rejtelmesen hallgatók. Akinek az arca ilyen üde, bársonyos, és a napfényen ilyen finoman selyempihés. És akinek a kezei melegek.

Ha valaha kiderül, hogy csakugyan van átalakulás: élők átalakulása élőkké, – mert hiszen annyi minden kiderült már! – meg fogjuk tudni, hogy a szőke leányok micsoda rokonságban vannak az ibolyával. Talán akik az életük márciusában halnak meg, azoknak a lelke kerül ide vissza ibolya-alakban, s ezért olyan félénk, olyan titkos, olyan szemérmes, olyan édeslelkű ez a kék virág.

Az egész természet titok előttünk. Nem tudom, mi az ibolya. Nem tudom még azt a citromsárga pillangót sem, hogy mi, amelyik itt lebeg előttem, és épp úgy szereti az ibolyát, mint én. Csak azt látom bizonyosnak, hogy a Teremtő sem a virágot, sem a

pillangót nem az embernek teremtette. Hiszen ha nekünk teremtette volna, akkor nem ott volna a legtöbb, ahol az ember soha nem jár: a vadon erdőkben, a néptelen vidékeken. S nem teremne annyi sok, hogy millió-szorta több, mint amennyit az ember csak meg is láthat.

Az ibolya bizonynyal magáért van, és nem miértünk. És ha mi elpusztulnánk a föld színéről, mint ahogy annyi faj elpusztult már, a virágok világa maradna ez a föld, és szebb lenne nélkülünk.

Én titkos életű bájos virágaim, hadd heverjek le közétek, hadd csókoljam meg a ti üde orcákat. A ti lelketek valami ismeretlen világba mámorít, ami nem hasonlít sem a keresztény, sem a pogány túlvilághoz, de ezeknél bizonyára szebb és igazibb.

Gárdonyi Géza

A virágnak megtiltani nem lehet...

*A virágnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne nyíljék, ha jön a szép kikelet;
Kikelet a lány, virág a szerelem,
Kikeletre virítani kénytelen.*

*Kedves babám, megláttalak, szeretlek!
Szeretője lettem én szép lelkednek -
Szép lelkednek, mely mosolyog szelíden
Szemeidnek búvősbájos tükrében.*

*Titkos kérdés keletkezik szívemben:
Mást szeretsz-e, gyöngyvirágom, vagy engem?
Egymást űzi bennem e két gondolat,
Mint ősszel a felhő a napsugarat.*

*Jaj ha tudnám, hogy másnak vár csókjára
Tündér orcád tejben úszó rózsája:
Bujdosója lennék a nagy világnak,
Vagy od'adnám magamat a halálnak.*

*Ragyogj reám, boldogságom csillaga!
Hogy ne legyen életem bús éjszaka;
Szeress engem, szívem gyöngye, ha lehet,
Hogy az isten áldja meg a lelkedet.*

Petőfi Sándor
Debrecen, 1843. december

II. Falusi Disznótor Hortobágyon

2016. február 27-én rendezték meg, immár második alkalommal Falusi Disznótor rendezvényünket.

Idén 3 db saját nevelésű 160-180 kg-os disznót vágunk, melyeket feldolgozás után a látogatók el is fogyaszthattak hagyományos vér, toros káposzta, hurka és kolbász formájában.

A reggel 7-től kezdődő disznótort mind a falubeliek, mind az ide látogatók nagy szeretettel fogadták. A programot színesítette a felnőttek süteménysütő versenye és a gyerekek rajzversenye. Gyermekaink részt vehettek hagyományos csigatészta készítésen és mesefilm vetítésen is.

Délben a Hortobágyi Délibáb Népdalkör és Nótár Mary szórakoztatta az érdeklődőket.

Reméljük jövő évben is találkozunk a III. hortobágyi Falusi Disznótoron!

Hortobágy Község Önkormányzata

Mihalkó Gyula „Szidor Kati” díjas

A Hajdú-Bihar megyei Népművészeti Egyesület „Szidor Kati emlékére” elnevezésű díjat alapított, mellyel a nemrégiben elhunyt szúrrátét készítő népi iparművész előtt tisztelegnek az egyesület tagjai.

Az elismerést az a személy kapja, aki önzetlen szakmai munkájával segíti a népművészet népszerűsítését és életműve példa lehet a fiatal kézművesek számára is.

Az idén az elismerést Mihalkó Gyula (Népi Iparművész, Népművészet Mestere, Hagyományörző díjas, Király Zsiga díjas, Kölcsény Ferenc díjas, Gránátalma díjas) kalapos mester vehette át a hajdúsági kézművesek közösségétől.

Gratulálunk és jó egészséget kívánunk a Mesternek!

Gencsi Zoltán

Tojás és nyúl (szólások, közmondások)

Tojás akar tyúknál okosabb lenni.
Akár a tojást a kőhöz, akár a követ a tojáshoz.
Megáll a tojás is, ha fejét betöröd.
Törött tojásnak nincs összeforrasztó kovácsa.
A tojás is csak egyszer törik el.
Megette három szégyen nélkül a tojást.
Tojás tojáshoz nem hasonlóbb.
Úgy bánt vele, mint a hímes tojással.

Tudja hol fekszik a nyúl.
Aki két nyulat űz, egyet sem ér.
Hamar cselet vet az öreg nyúl.
Nyúl farkán gombot köt.
Tudja, hol temették el a nyulat.
Nyulat izgat futásra.
Nyulat kerget, medvére talál.
Hol a nyúl felnevelkedik, ott szereti leginkább.
Nem azé a nyúl, aki kergeti, hanem aki megeszi.
Nyulat látánk, nem lesz jó szerencsénk.
Gyöngé, mint a nyúl nyaka.
Ebren alszik, mint a nyúl.
Hosszú, mint a nyúl farka.
Sima, mint a nyúlszőr.

Tavasszal, mihelyt az első virágok megjelennek, a kis méh kidörzsöli az álmot a szeméből, megráogatja a szárnyát és kirepül.

Köszöntelek szép nap, köszöntelek édes virágaim! – bizonyára ez az első gondolata.

És jókedvű zengéssel száll virágról-virágra, ibolyáról almafára, almafáról pitypangra, pitypangról a fűzfa aranyos barkáira.

A virágban illatos édesség rejtőzik, meg sárga virágpor. Az kell öneki. Ráakja a lába szárára és mikor már annyira meg van terhelve, hogy többet már nem bír el, lassú és nehéz röptével hazaszáll.

Otthon már várják a pajtasai. Amint hazaérkezik, leszedik róla, amit hozott. Hatszögletű kis viaszlyukakba rakják. A méh pedig újra elszáll, hogy hordja az édességet.

Egy-egy kasban húsz-harmincezer méh dolgozik illetéknéppen, napról-napra, hétről-hétre, míg végre ősszel úgy tele van már a kas mézzel, hogy több nem fér bele.

Akkor a méhek betapasztják viasszal a kas ajtaját és azt mondják:

– Most már jöhet a havas

tél, nem veszünk éhen. A méhek épp úgy társasan élnek, mint az ember. Társasan is dolgoznak. Királyt is választanak maguknak, csak hogy náluk a király mindig asszony.

Azonban a felséges méhkirály nem foglalkozik politikával. Az ő gondja csak az, hogy a méhek nemzetsége soha ki ne vesszen.

De hát, hogyan lehet ez?

Úgy, hogy minden évben egynéhány ezer icurkaticurka tojást rak a sejtékbe, s azoknak, mikor kikelnek, az öreg méhek átadják a régi kast a meglevő mézzel együtt; ők maguk meg kimennek a kasból, és új tanyát keresnek a világban.

Ezt a kivonulást nevezzük rajzásnak.

Gyönyörűség nézni a rajzást: micsoda sürgés-forgás, nagy röpködés az, micsoda izgalom. A levegő tele van ide-oda cikázó méhvel és zúgással. Várják a királyt.

Amint a király kibúvik a kasból, sok ezernyi népe is fölkerelkedik és röptel vele, amerre ő megyen.

Rége az emberi népek is így vándoroltak. A

Méh

magyarok is, a vezérüket követve jöttek át Ázsiából Európába, hogy itt megtelepedjenek.

No, a méhek sohasem járnak ilyen nagy utat.

A gazda, akinek a kasából kiszálltak, résen áll és amint a méhei fölkerelkedtek, szalad egy üres kassal utánuk, és mihelyt eléri őket az első pihenőhelyen, belesepri az egész csomót az üres kasba.

A méhek királya örül, hogy van már új tanya, nem is hagyja el. A népe pedig újra megkezdje a gyűjtés munkáját.

Rége az emberek úgy jutottak a mézhez, hogy kénfüsttel megfojtották a méheket. Ma már nem történik a méz elvétele ilyen kegyetlenül. A kásokat ma már úgy készítik, hogy hátul ki lehet szedni egy-egy darab lépes mézet, anélkül, hogy e miatt csak egy méh is elpusztulna.

A méhek bizonyára bosszankodnak, hogy az emberek számára is kell gyűjteniük, de a jó lakást nem akarják emiatt elhagyni.

Így aztán jut is, marad is.

*

Tegnap volt az első tavaszi enyhe nap s ma már a méhek megkezdtek a hordást. Bejártam a rétet, hát egypár kikerics és nefelejcsforma virágot láttam.

Egy méh a kaptár bejáró lapján bikamódra nekiment fejével két érkezőnek, akik közül egyik meg volt rakodva. Azok homlokot érintettek vele, azután kikerülték és bementek a lyukon. Ez is utánok igyekezett. Az egyik kijövőnek öklelt ekkor neki. Ilyen ökleldözést azelőtt is láttam, de azt hittem: idegen méhet zavar el így az ör. Több méhünk nincs, mint az az egy család, így hát az egész érthetetlen.

Nyitott ablaknál szenderegtem ebéd után. Dongás ébresztett fel. Megismerem, hogy méhdongás és nem dongólég. (Ezt tegye kottára valaki, ezt a különbséget!) Felnyitom a szememet, hát látom, hogy a méh Feszty három olajképét dongja be, épp olyan szárnyalással, mint a virágcsoportok fölött szoktak lengeni. Legtovább zengett a fehér ruhás nőnél.

Talán azt gondolta: virágok vannak a falon.

Gárdonyi Géza

Juliska néni az égi mezőkön

„Gróf” Czinege János számadó leányát, Juliska nénit február 24-én helyezték örök nyugalomra a debreceni temetőben. Az elmúlt években nemcsak a még élő és a családot ismerő pásztorok, hanem a Hortobágy múltja iránt érdeklődők is fel-felkeresték a bámulatos emlékezőtehetségnek örvendő idős asszonyt. Fejből sorolta a jószág-tartó cívis gazdákat, ki mennyi jószágot bízott édesapjára, a messze földön híres számadóra. Teljes részletességgel számolt be a „kiverés” és a behajtás rituáléjáról. Móricz Zsigmond és Fedák Sári látogatásairól. Nemcsak a Pentezug, hanem a Meggyes csárda történeteiről is. Szerencsére nemcsak az emlékezet és a jegyzetek, hanem Cséke Zsolt

filmje is megőrzi Juliska néni Csaba, Kordás János, Szekfű dokumentum értékű csodálatos András (Georg Höllering filmrendező életrajzírója), Galánfi András,

A képen a búcsúzó hortobágyi Némethi János, Bácsi István, Gencsi csoportja, balról jobbra: Bartus Zoltán.

DSIDA JENŐ:

Gyöngyvirág...

*Örömkönnye - emléke vésünk! -
amelyek megáldották,
a mi születésünk;*

*patakzó, éji könnyek
mik betegágyunk párnájára
fájón ömöltek;*

*patak szent, mély forrásból,
mely áradt, zuhogott
néha búcsúzásakor;*

*lélek termékeny földje,
anyai szeretet
villogó gyöngye;*

*ma egy csokorban mosolyog:
kis, fehér-gyöngyű gyöngyvirág lett
fehér-virágú gyöngyvirág lett,
mit könnyezőn megcsókolok.*

1925. május 12-én

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉSI NAPTÁR 2016

Hortobágy

	JANUÁR	FEBRUÁR	MÁRCIUS
H	4 11 18 25	1 8 15 22 29	7 14 21 28
K	5 12 19 26	2 9 16 23	1 8 15 22 29
Sz	6 13 20 27	3 10 17 24	2 9 16 23 30
Cs	7 14 21 28	4 11 18 25	3 10 17 24 31
P	1 8 15 22 29	5 12 19 26	4 11 18 25
Sz	2 9 16 23 30	6 13 20 27	5 12 19 26
V	3 10 17 24 31	7 14 21 28	6 13 20 27
	ÁPRILIS	MÁJUS	JÚNIUS
H	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
K	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
Sz	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
Cs	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
P	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
Sz	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
V	3 10 17 24 31	1 8 15 22 29	5 12 19 26
	JÚLIUS	AUGUSZTUS	SEPTEMBER
H	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26
K	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27
Sz	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28
Cs	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29
P	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30
Sz	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24
V	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25
	OKTÓBER	NOVEMBER	DECEMBER
H	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
K	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
Sz	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
Cs	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
P	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
Sz	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
V	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25

Figyelem!

A vegyes kommunális hulladékgyűjtése továbbra is a megszokott napokon és gyakorisággal történik majd (hetente). Balmazújvároson és Hajdúböszörményben ahol egy adott héten két nap van bejelölve sárga vagy barna fedelű kuka gyűjtésére, ott az adott ingatlannak a szokásos szemétszállítási napot kell figyelembe venni.

Tavaszi lomtalanítás:

2016. 05. 07.

Őszi lomtalanítás:

2016. 10. 01.

JELMAGYARÁZAT:

● A sárga fedelű (szelektív hulladék) kukák tartalmának elszállítási időpontja.

Jöjjön el Ön is a hortobágyi tavaszköszöntőre!

Szent György napi Bio- és Kézműves vásár, valamint kihajtás április 23-án, szombaton. Ismerje meg a hazai biotermelők és kereskedők legújabb és legfinomabb termékeit. A gasztronómiai különlegességek mellett kulturális programok és egész napos kézműves kirakodóvásár várja a kicsiket és a nagyokat!

Szent György napi Bio- és Kézműves vásár, valamint kihajtás a hortobágyi Vásártéren, április 23-án, szombaton!

Egy menekült, akit bátran be lehet fogadni.....

Mielőtt bárki is a fejét csóválva fel-sóhajtana: „Na ne már az újságokból is ez folyik”. Szeretnék mindenféle aggodalmat eloszlatni, mert ez a cikk nem az, aminek látszik.

A rádióban a napi híreket hallgatva eszembe jutott egy párhuzam: de hiszen Jézus is menekült volt! Nem sokkal a megszületése után Heródes, a király meg akarta öletni a kicsi Jézust. Hogy miért?? Hatalomféltésből! Így a kis gyermek Jézusa szülei, Mária és József Egyiptomba menekítették. Talán furcsán hangzik, de Jézus már újszülöttként politikai menekült lett, (És Ő tényleg az volt!!!)

Később Názáretből, felnevelkedésének városából kellett menekülnie, mert tanítása, hite miatt üldözték. Jézus vallási menekült lett.

S milyen különös, hogy ebből a menekült emberből lett a „Menedék”. Az Isten fia menedékké vált a leprásoknak, a vakoknak, a paráznáknak, a tékozló fiúknak, a vámszedőknek, és lehetne folytatni a sort. De milyen jó, hogy Jézusról nem csak múlt időben beszélhetünk, hanem jelen, sőt jövő időben is!!! Ő az a cél ország”, Akihez érdemes menni, Nála nincs kvótarendszer, Ő senkit nem utasít el, Lehet hozzá menekülni

a magányból, a gyász fájdalomából, a depresszióból, az alkoholizmus fog-ságából, a munkamániából, a beteg-ség nyomorultságából, és minden egyéb kínzó(vagy nem kínzó) élet-helyzetből. Isten nem azt akarja, hogy egész életünkben meneküljünk valaki, vagy valami elől, hanem meg akar szabadítani a terheinktől, hogy ne egyedül cipeljük azokat.

Kívánom mindenkinek 2016. évében, hogy merjen odamenekülni a betlehemi bölcsőhöz, mely a golgo-tai kereszthez vezetett, így szerezve nekünk örömet, és örök életet.

Simonné Rózsika

Hortobágyi Petőfi Sándor Általános Iskola és Kollégium

2016. február 20-tól intézményünk vezetésére Ádám Endrének kapott kinevezést. Személyében iskolánk élére sok éves köznevelési intézményben szerzett gyakorlat-tal és több éves köznevelés-irányítá-sban töltött vezetői tapasztalattal rendelkező szakember került.

Intézményünk eredményesen zárta a tanév első félévét, melynek során számos rendezvény, program és verseny zajlott le az iskola falain belül és kívül.

November 9-én Debrecenben nagyszabású KLIK rendezvényen vettünk részt. Konferencia, színpadi produkciók, bemutató standok szerepeltek a kínálatban. A mi iskolánkat hat, nyolcadik osztályos tanuló képviselte. Kémiai kísérleteket mutattak be, segítettek az érdeklődő diákok-nak a kísérletek elvégzésében, elma-gyarázták a jelenségek okát.

December 17-én intézményünk kollégista tanulói szívhez szóló műsorral teremtettek karácsonyi hangulatot a település lakói és iskolánk tanulói, nevelői számára.

2016. február 11-én került meg-rendezésre intézményünkben a Kazinczy Ferencről elnevezett „Szép magyar beszéd” verseny tankerületi fordulója. A komoly megmérette-tésen a következő eredményeknek örülhettünk: III. helyezést ért el

Szabó Kinga 6. osztályos tanuló és Nagy Noémi 8. osztályos tanuló, fel-készítőjük Molnárné Nagy Ágnes

Iskolánk diákönkormányzata és szülői munkaközössége 2016. már-cius 04-én rendezte meg hagyomá-nyos iskolai farsangját. A gyerekek érdekes jelmezekben vonultak fel, az osztályok közös fellépéssel emelték a bál színvonalát. Az egyéni jelmeze-seket a szép, ötletes, látványos kate-góriákba, a csoportokat a legekbe sorolással díjazták. A tombolán sok nyeremény került kisorsolásra. A büfében finomabbnál finomabb süteményeket, szendvicseket vásá-rolhattak a bálozók. Ezeket a szülők készítették. A jelmezbál után a gye-rekek Vas Tibor szülő disco zenéjére táncoltak a tornateremben.

Farsangi bál jól sikerült, ezúton is köszönjük minden támogatonak, szülőnek, pedagógusnak a segít-ségét! Iskolai ünnepség keretében emlékeztünk meg az 1848/49-es forradalom és szabadságharc ese-ményeiről. A 6. osztályosok műso-rát láthattuk, melyet osztályfőnökük Postáné Kiss Erika szerkesztett. Ezt követően az iskolánk előkertjé-ben lévő Petőfi szobornál a község koszorúzási ünnepségén vett részt iskolánk közössége. A megemlé-kezésen Vincze Andrásné polgár-mester asszony és Bodó Sándor országgyűlési képviselő úr ünnepi köszöntője után iskolánk tanulói és Kovácsné Kenyeres Márta tanárnő vezette Karinkó népzenei együttes varázsolt ünnepi hangulatot.

Tisztelt Szülők! Kedves hortobágyi lakosok!

Tanítóként, intézményvezető helyettesként, tanügyigazgatási referensként is mindenkor a gyermekek érdekei, a nevelés és az oktatás színvonala, a biztonságos iskolai légkör volt elsődleges számomra.

Tanítóként, népművelőként fontos volt számomra, hogy hatékony vezetői munkát végezhsek, így elvégeztem a Budapesti Műszaki Egyetem GTK közoktatás vezetői, pedagógus szakvizsgát adó képzését. Kialakult az a meggyőződés, hogy az intézményekben zajló pedagógiai munka hatékonysága növelhető a partnerek bevonásával, ezért a szülő-iskola kapcsolat megerősítése fontos cél munkám során. Igyekeztem olyan továbbképzéseken részt venni, melyek újszerű megközelítésben támogatták pedagógiai tevékenységemet, így jó gyakorlatok, új megoldások épültek be munkámba. Több alkalommal adtam át szerzett tudásomat továbbképzések formájában. Szakmailag szerencsésnek érzem

magam, mert mindig valami újat tanulhattam, ami hozzájárult ismereteim bővítéséhez. Szeretek csapatban dolgozni, tudom motiválni és irányítani az embereket.

Munkatílusomat lendületesség, céltudatosság jellemzi. Szakmai tapasztalataim bővítéséhez megfelelő lehetőséget biztosított az utóbbi években végzett munkám, a Balmazújvárosi Tankerület tanügyigazgatási referensként, ahol a tankerület intézményeinek szakmai irányítása volt a feladatom. 2013. október óta intézményfejlesztési projektek koordinálását, szakmai munkacsoportok irányítását végeztem. Ezeket a tapasztalatokat megosztva szeretnék a Hortobágyi Petőfi Sándor Általános Iskola és Kollégium életében, intézményfejlesztési munkáiban aktívan részt venni.

Azért döntöttem az intézményvezetői feladat felvállalása mellett, mert úgy gondolom, hogy a közösen definiált célokat a pedagógus és a pedagógiai munkát segítő munkatársakkal

képesek vagyunk eredményesen megvalósítani. A kollektíva támogatásával törekedni fogok arra, hogy a munkámat következetes, kiszámítható, számon kérhető normák határozzák meg, és döntéseim a kiegyensúlyozott munkahelyi légkör megteremtését segítsék. Az intézményben a gyerekek és a munkatársak körében nyugodt, kiszámítható és inspiráló légkör kialakítását szorgalmazom.

Bízom abban, hogy a hortobágyi iskola további eredményeihez jómagam is nagyban hozzá tudok majd járulni, öregbíteni tudom jó hírnevét. Tisztában vagyok azzal, hogy ehhez a munkához együttműködésre van szükség a helyi vezetéssel, a szülőkkel, a helyi szervezetekkel, a község lakosságával, a tankerülettel. Csak így lehet eredményes a munkánk. Erre az együttműködésre nyitott vagyok, keresni fogom az alkalmakat és a lehetőségeket, hogy megvalósulhasson mindaz, amitől iskolánk „ideális iskolává” válhat.

Bizonyára már értesültek róla, hogy 2016 februárjától engem bíztak meg az iskola vezetésével, ezért néhány sorban szeretnék bemutatkozni önöknek. A nevem: Ádám Endréne /Mónika/, Balmazújvároson lakom születésem óta. Férjem hortobágyi, ide járt általános iskolába. Egy gyermekünk van, Dorottya, aki jelenleg Debrecenben dolgozik.

1990-ben végeztem a Debreceni Tanítóképző Főiskolán, majd lakóhelyemen kezdtem el tanítani. Több éves, köznevelési intézményben szerzett gyakorlatra és köznevelés-irányításban töltött vezetői tapasztalatra tettem szert pályafutásom során.

Gondolatok e-világi életünkről

A mi földi életünknek mi is az értelme?! Mindhiába fejtegeti sok-sok okos elme. Futhatunk egy életen át. Kergethetünk csalfa délibábot, mégsem tudjuk megváltani e huncut világot. Ám ha ott bent szívünkben szeretet van, s béke, nem vágyunka gazdagságra a csalóka fényre. És ha azt a szeretetet adni tudjuk és soha nem kérni. Nyugodt szívvel fogunk az út végére érni. Az életünk egy vándor út, megszületünk, elindulunk rajta. Az az út, hogy milyen hosszú, egyedül, csak a Teremtő tudja.

Simonné Rózsi

Málnás csokoládészelet

Hozzávalók (20 x 30 centis sütőformához): 6 dkg vaj, 200 g étcsokoládé (minél jobb, annál jobb!), 3 tojás, 4 evőkanál liszt, 100 g cukor, 400 g málna, 1 evőkanál porcukor

Így készül: Egy nagy tálban a vajat és a csokoládét vízgőz felett megolvasztjuk és simára keverjük. Amikor a massa egynemű, belekeverjük a cukrot, majd egyesével a tojásokat, végül a lisztet. A tésztát kivajazott formában öntjük és 200 fokban (ami nincs előmelegítve) addig sütjük, amíg a széle teljesen megsül, a közepe viszont még folyós.

Kihűlés után a folyós massa isteni csokoládékrémé áll össze! Viszont ha túlsütjük a tésztát, kiszárad és unalmasá válik. A málna felét a porcukorral együtt összetörjük, hozzákeverjük a maradék málnaszemeket és a kockára vágott sütemény köré locsolunk 1-2 evőkanállal.

[http://www.nlcafe.hu/husvet/20110424/elerheto-dozsoles_husveti_menu_10000_ft-bol/](http://www.nlcafe.hu/husvet/20110424/elerheto_dozsoles_husveti_menu_10000_ft-bol/)

Tojáslikőr

Hozzávalók: 30 dkg akácméz, 1/2 liter tej, 4 tojássárgája, 1/4 liter alkohol (90 fokban), 1/2 vaníliarúd.

Elkészítés: A tejet felfőzzük a vaníliarúddal, majd kihűlésig kavargatjuk. A mézet a tojássárgával simára keverjük (legalább 15 percig). A kavargatás közben belesurgatjuk a tejet, végül az alkoholt, és üvegekbe töltjük.

Mentás bárányborda

Hozzávalók: bárányborda, menta, só, bors, olaj, paradicsom, hagyma, zöldbab, borsikafű, vaj, száraz fehérbor

Így készül: A báránygerincet lehártyázzuk, olajba helyezzük. A friss mentát finomra vágjuk, és beszórjuk a gerinc mellé az olajba. Hűtőbe rakjuk egy napra.

A finomra vágott hagymát kevés olajon lepirítjuk, majd ráhelyezzük a zöldbabot, az apró kockára vágott paradicsomot, és felöntjük a borral. Megszórjuk borsikafűvel, sózzuk.

Amikor a bab megpuhult, hozzáadjuk a vajat, és lehúzzuk a tűzről. A pácolt gerincet serpenyőben, saját pácolójában megsütjük (nem túl sok olajban). De nem sütjük át teljesen, csak médiumra. Így találjuk a zöldbabbal.

<http://www.mitfozzunkma.hu/recept/paradicsomos-zoldbab-borsikafuvel-baranygerinccel>

Tavaszi hagyma krémleves

Hozzávalók: 2 csokor újhagyma zölddel vagy póréhagyma, 1 vékony szelet sonka, 2 dl tejszín, 1 szerecsendió, só, bors, olíva olaj

Így készül: A hagymát és kevés olajon átpároljuk. Felöntjük 1 liter vízzel, beletesszük a sonkát és puhára pároljuk, közben persze kicsit sózzuk (de óvatosan, hiszen a sonka sós) és borsozzuk. Legalább 1 órát főzzük, majd a sonkát kivesszük, az elforrt levet pótoljuk. Felforraljuk. Botmixerrel pépesítjük, felöntjük tejszínnel és ismét felforraljuk. Bőségesen megszórjuk frissen reszelt szerecsendióval és tálaláskor vékonyra vágott, a levesben főtt sonkát teszünk bele a levesgyöngy mellé.

http://www.nlcafe.hu/husvet/20110424/elerheto-dozaules_husveti_menu_10000_ft-bol/